

»Golobček. Lačen si in jočeš, da imaš že rdeče oči — —.«

Golob zagrlji — — zameži pred otrokovim obrazom in sirlji. Otrokove misli pa za njim:

»Le bēži — te že poznam! Tisti moj golobček si —: ko sem se jaz s kruhom igral in si bil ti še majhen, si me rad imel. Še na koleno si mi sedel in jaz sem te redil kakor tvoj očka. Zdaj pa si ti že velik — — da ti ne smem pogledati niti v oči — ali pa ti gre tam res tako dobro, da te je mene sram — —?!«

Skril se je golob v drevo, za izkrvavele njegove liste, povesnjen in tožeče za svojim sadjem — —.

Otrok se nasmehne od slasti — — a ustnice so mu obstale bridko režeče, kakor bi bil ugriznil v grenkotrpek sad:

»Drevo. Komu si dalo svoja jabolka — —?! Ali veš, kje so — —?!«

Listje je zašumelo, da so se zibale veje — —.

»Ne ve.«

Tedaj pa je odmelo iz dna visoke hiše:

»Mama, daj mi jabolko!«

Otrok zdrči na hodnik in se vzpne na zarjavelo železno križevje:

»Glej jih — —!«

Tam doli globoko pod njim, v višini prvega nadstropja, se igra dete s polnim naročjem belodečih jabolok. Ugriznilo pa ni še enega — —.

Lačnemu otroku se posvetijo oči:

»Ah, ko sem se jaz tako igral — —.«

Kakor bi bilo dete slišalo nesrečnega dečka, se vzpne ob posrebrnjem križevju in mu ponuja najlepše jabolko:

»Ná — —!«

A mlada mati je bila že tu, ž njo šumenje žide in vzklik:

»Dete, kam se vzpenjaš — —!«

In odtrga dete od križevja, jabolko pa se zakotali po gladkem hodniku.

»Hiti, hiti — —!« vztrepeta deček za jabolkom, kakor proseč ga, naj kar skoči s hodnika na dvorišče — — tam se še enkrat zakotali, pa pade v smetišnico.

Njegova misel je bila hitrejša ko jabolko, da je že mlasknil:

»In ko boš umazano, boš moje — —!«

Tudi mlada mati je bila hitrejša kot okorno jabolko, za toliko, da ga je še ujela čisto na robu hodnika:

»Ne uideš mi, ne — —!« in se na veš glas smeje detetu v tolažbo, kakor bi se kotalili lešniki za jabolkom.

Dete pa se je v joku zamaknilo — — in ko ga mati trese, zakriči:

»Vidiš — —?!« ter kaže s prstkom gori v raztrganega dečka, polnagega in od gladu umazanega — —.

Lepa mlada mati pa s studom zavrača:

»Grd dečko — —. Tam gori ni mamice tvoje — —. Glej, tu so jabolčki — — igray se — —!«

Dete, kakor bi bila vsaka njegova solza usmiljena misel, vzame jabolko in ga spet ponudi dečku:

»Ná — —!«

Ali pa hoče ž njim pregnati živ strah, ki zija vanj iz gladnega, črnega obraza dečkovega — —.

Lepa mati — seveda spet s prav istim studom — —:

»Pfuj, grd dečko — —!«

Ter beži z detetom skozi lepe sobe v najlepšo in najbolj dišečo, da ne bi se dete pohujšalo pred podobo dečkovo, ki je od strada srčnele kože, in pred smradom, ki diši po lakoti — —. In da ne bi dete kdaj pozneje zgřešilo svoji poti — — mu mlada mati, v svoje bogastvo zaljubljena, že zdaj zabičuje v živo:

»Glej: ta visoka, svetla okna in te s preprogami poslikane sobe so naš dom —; iz teh srebrnih škodelic jemo samo maslo in meso —; iz teh zlatih čašic pijemo med in vino —; v židi in žametu hodimo —; v najfinejši volni ležimo — in vozimo se kakor nam ljubo, zdaj v kočiji, zdaj v avtomobilu — —.«

Pa da ne bi se to še nedolžno dete spet nekaj zmisli na dečka z glavo lačnega psa — ga svari v zmernosti krotka mati:

»Tam gori so divji in požrešni ljudje — —.«

A ne na ljudi — —!«

Ter da ne bi dete kdaj prestopilo praga bednega doma — — ga straši lepa mati:

»Tam gori bivajo samo taki ljudje, ki so blizu smrti — —.«

Vendar bliže nebesom — — —!

Dečkove lačne oči so zaman prosile —: edino se dete bi mu bilo rado pomagalo — pa ni smelo — —.

In zdaj strmi in se odločuje:

»Ali naj kradem — —?«

Pa že pri kuhinjskem oknu se je ustavil —: spomnil se je na svojo mater. Za ognjiščem sedi vsa stuljena in s krvavečimi očmi zamaknjena v ogenj: saj od vsega na svetu ji je ostal samo še ta pogled in v njem vprašanje:

»Čemu goriš — —?!«

Otrok se ustraši svoje matere — — in od jeze še bolj sčrni:

»Zakaj si me učila: Ne kradi! — — —!«

VOLČJE OČI.

Vsak popoldan

prihaja pod moje mi okno cigan in svira nemirne mi pesmi prečne in strastne, da jekajo strune srebrne, kot da hrepenele bi zopet domov med stepe brezsteze in teme lesov.

In neizprosno kako

njegove oči začrnele me žgo in se vpijajo v mozeg in kri, da se popje suši in da kri ledeni in da ošipa se lilija bela:

oj, ojoj, kako ne bi vsak dan omedlela?

Jos. Pogačnik.